

UTMARKSKOMMUNENES
SAMMENSLUTNING
USS

Å R S M E L D I N G • 2 0 2 1

DETTE ER UTMARKSKOMMUNENES SAMMENSLUTNING (USS)

«USS' hovedoppgave er å ivareta medlemskommunenes interesser i utmarksspørsmål av enhver karakter.»

USS' hovedoppgave er å ivareta medlemskommunenes interesser i utmarksspørsmål av enhver karakter. Organisasjonen har derfor en bred formålsparagraf som følges opp av et konkret arbeidsprogram.

Organisasjonen bistår medlemskommunene i spørsmål om forvaltning av utmark, rovviltforvaltning og forholdet mellom sentrale og lokale myndigheter i saker om vern av land og vann. Også lokale myndigheters rolle i alt regelverk om arealdisponering, som naturmangfoldloven, plan- og bygningsloven, fjelloven, vannressursloven, motorferdselloven, mineralloven mv., er saker USS er sterkt involvert i. USS er kommunenes talerør overfor sentrale myndigheter og medier og gjør det mulig for kommunene å opptre samlet overfor disse.

USS ble stiftet 4. mars 1996 av 40 kommuner. Etter regionreformen som trådte i kraft 1. januar 2020, har USS i 2021 hatt 100 medlemskommuner fra 10 fylker. Medlemsmassen strekker seg fra Kvinesdal kommune i sør til Hammerfest kommune i nord.

Organisasjonen er bygget opp slik:

Landsmøtet	Landsmøtet er USS' øverste organ, og avholdes en gang i året. Alle medlemskommuner har rett til å delta.
Landsstyret	Fra og med landsmøtet 2020 består landsstyret av to representanter fra hvert fylke, og leder valgt av landsmøtet. Valg av landsstyremedlemmer og vararepresentanter foretas av medlemskommunene innen hvert fylke på landsmøtet.
Arbeidsutvalg	Arbeidsutvalget består av fem medlemmer. Leder velges av landsmøtet og fire medlemmer velges av og blant landsstyremedlemmene. Arbeidsutvalget skal ha medlemmer av begge kjønn og fra ulike landsdeler.
Sekretariatet	Sekretariatet har ansvar for innkalling til landsmøtet, landsstyremøter og arbeidsutvalgsmøter og står for den daglige korrespondansen. Sekretariatet utfører ellers de oppgaver det blir pålagt av USS' organer. Sekretariatet yter juridisk bistand til organisasjonen og medlemskommunene.

'21

INNHOOLD

Lederen har ordet	4
Aktuelle saker	6
Motorferdsel i utmark	6
Vindkraft	6
Mineralkommuner	7
Hyttekommuner	9
Arealsaker	11
Fjellogen	12
Rovvilt	12
Høringer	15
Jubileumsmøte – USS 25 år	16
En hyllest til USS	18
Viktige samarbeidspartnere	19
Organisasjonssaker	20
Informasjonsvirksomhet	20
Medlemskommunene	20
Landsmøtet	20
Landsstyret	21
Arbeidsutvalget	22
Valgkomité	23
Mineralkommunene	23
Hyttekommunene	23
Sekretariatet	23
Regnskap	24
Resultatregnskap	24
Balanse	25
Noter	26
Revisjonsberetning	28
Budsjett	30

Cyrihaugen, Honefoss. Foto: Karoline Vagtdal, Unplash.

LEDEREN HAR ORDET

Enda et «annerledes-år» har preget oss alle – også USS som organisasjon. Men som for alle andre har unntakstilstanden etter hvert ført til en ny normal med utstrakt bruk av digitale møter. Det har definitivt ikke redusert aktivitet, saksmengde og – bredde i USS, tvert imot er disse i stadig og rask utvikling. Nye kommuner melder seg inn i organisasjonen vår, noe som forteller oss om viktigheten av USS som interesseorganisasjon. Vi ønsker velkommen til våre nye medlemmer Hemsedal, Hjartdal og Vik!

Lokaldemokratiet ble grunnlovsfestet i 2016 og det uttrykkes fortsatt stor samstemt enighet sentralpolitisk om viktigheten av å trygge og styrke lokaldemokratiet og den lokale råderetten. Allikevel viser det seg stadig i den politiske virkelighet at kommunene møter på utfordringer. Bærekraftig bruk av våre naturressurser defineres og forstås ofte helt ulikt av oss som lever midt i og av disse ressursene, og de som betrakter dette på avstand.

Desto viktigere er det at USS søker samarbeid med andre organisasjoner som vi har interessefelleskap med og gjerne også forener oss. Undertegnede ble i 2021 valgt til nestleder i paraplyorganisasjonen Naturressurskommunene, der USS sammen med Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar LVK, Industrikommunene, Norges Petroleumskommuner, Landsforeningen av Vindkraftkommuner LNVK og Kommunekraft AS utgjør en kraftfull stemme for totalt 238 kommuner. Hver organisasjon for seg arbeider med til dels ulike målsettinger, men felles for oss alle er at vi jobber for lokal råderett over våre lokale naturressurser og at vi lokalt får en andel av den verdiskapingen som gjøres med basis i våre lokale naturressurser. Paraplyorganisasjonen er på kort tid blitt en anerkjent aktør i sentrale politiske miljøer og i organisasjonssfæren, ikke minst etter deltagelse på Arendals-uka der vi var sterkt representert og synlige.

I mars 2021 ble det i Høyesterett avsagt en prinsipielt viktig dom i den såkalte ulvesaken der USS var partshjelp for Staten. Dommen går tydelige føringer for forståelsen av Naturmangfoldlovens §18 første ledd bokstav c – en bestemmelse som USS tidligere har arbeidet sterkt for å få inn i loven. Denne legitimerer bestandsregulering av rovvilt også «for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning». Allikevel registrerer vi at Staten saksøkes på nytt for ulovlig vedtaksfesting av rovviltvedtak, med bakgrunn i samme lovparagrafen. Kampen for å oppnå felles forståelse av vedtatt rovviltpolitikk er på mange måter et symbol på det USS kjemper for også på alle våre andre arbeidsområder – fra arealpolitikk til lokal beskatningsrett og verdiskaping basert på de lokale naturressurser. Konsultasjonsordningen på rovvilt som USS var initiativtager til i 2018 og der vi deltar sammen med politisk ledelse og et stort embetsverk i og rundt Klima- og Miljødepartementet og Landbruks- og Matdepartementet, er mer enn noen gang viktig for dialog og gjensidig kunnskapsutvikling for å oppnå en konfliktdeмпing vi så sårt trenger i rovviltforvaltningen.

USS tar som kjent ikke standpunkt for eller imot mer vern eller bruk av verken ene eller andre naturressursen – men er opptatt av at beslutninger tas nærmest mulig den som berøres.. Noen steder vil majoriteten være for vern, andre steder vil man være imot eller ønsker det effektivt annerledes enn man legger opp til fra sentralt hold. Dette er og blir det overordnede prinsippet for alt USS arbeider for og med – uansett om det gjelder rovvilt, arealforvaltning, vann- vind- eller solkraftkonsesjoner, mineralutvinning, motorisert ferdsel i utmark eller hyttepolitikk. Andre eksempler på høyaktuelle arbeidsområder i USS er innføring av felloven og lokal forvaltning i Nordland og Troms, utbygging av digital infrastruktur og utbygging av datasentre.

USS jobber for at vedtatt politikk, Stortingets vilje, skal følges opp av både politikere og forvaltning. Vi har et aktivt landsstyre med høy kompetanse og landets beste jurister på områder som omhandler hvordan vedtatt politikk er å forstå. Vi inviteres til å delta i stadig flere fora, også i spennende forskningsmiljøer der vi kan bidra med både teoretisk og erfaringsbasert kunnskap, og er synlig på mange arenaer der våre interesseområder er i fokus.

LEDEREN HAR ORDET

Vi har mye å utrette i årene som kommer og har egentlig kun én organisatorisk utfordring, nemlig prioritering innenfor de økonomiske rammer vi nå en gang har; nye medlemskommuner ønskes derfor hjertelig velkommen og vi oppfordrer alle medlemskommunepolitikere til å ta en god snakk med politikerkolleger i potensielle nye medlemskommuner!

I november 2021 feiret USS sitt 25-årsjubileum med en minnerik feiring i Oslo. Jubileumslandsmøtet viste den store bredden i saksområder som USS jobber med og festmiddagen i Oslo Rådhus var en magisk ramme for en historisk begivenhet. Takk til ordfører i Oslo, Marianne Borgen, som lånte oss landets storstue og selv deltok i feiringen vår!

Jeg vil benytte anledningen til å takke alle i landsstyret for den jobben dere gjør og for den støtten og tilliten dere gir meg som leder. Det er en sann glede å få jobbe med engasjerte lokalpolitikere fra hele landet og fra alle partier som har ett felles mål – å synliggjøre hva vi legger i et levende lokaldemokrati og vår legitime rett til å forvalte og leve av de lokale naturressursene.

Til slutt – takk til alle våre samarbeidspartnere for godt samarbeid. En spesiell takk til vårt sekretariat i Lund & Co. – sammen gjør vi distrikts-Norge sterkere!

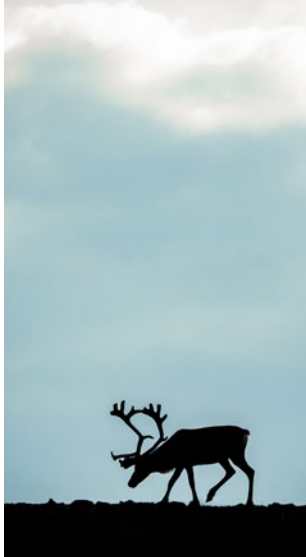
TAKK FOR ET AKTIVT USS-ÅR I 2021 – OG FOR EN FANTASTISK 25-ÅRS-JUBILEUMSFEIRING!

Hanne Alstrup Velure
Leder av USS

Foto: USS

AKTUELLE SAKER

Her følger en kort orientering om de viktigste sakene USS har arbeidet med i 2021. Orienteringen er ikke uttømmende, men gir et innblikk i hva organisasjonen har prioritert i løpet av året.

MOTORFERDSEL I UTMARK

USS har jobbet for lokal forvaltning av motorferdsel i utmark innenfor et nasjonalt rammeverk siden oppstarten i 1996. I utgangspunktet er motorferdsel i utmark forbudt, men motorferdselloven åpner for flere unntak for ferdsel til ulike nytteformål.

USS er verken tilhenger av en generell liberalisering eller av noen generell tilstrømming av regelverket for motorferdsel i utmarka. USS har både medlemskommuner som ønsker økt tilrettelegging for motorferdsel i utmark, og medlemmer som sier nei til slik motorferdsel. USS mener derfor at et grunnleggende premiss for motorferdselslovgivningen må være at den legger til rette for fleksible løsninger, som kan tilpasses lokale forhold og behov.

Når motorferdselens påvirkning på naturmiljøet og mennesker varierer med de konkrete forhold, må lovgivningen inneholde det nødvendige rom for konkrete variasjoner.

I 2015 ble kommunene gjennom en endring i motorferdsellovgitt myndighet til å vedta forskrift om snøskuterløyper innenfor nasjonale retningslinjer – forankret i plan- og bygningsloven. USS er godt fornøyd med at det nå er etablert et regime der kommunen selv kan velge om den ønsker å tilrettelegge for snøskuterkjøring for rekreasjonsformål, på samme måte som kommunene ellers har myndighet i arealplanlegging og arealforvaltning. I 2018 publiserte USS en veileder for sine medlemskommuner om nye regler på sine hjemmesider.

Den 3. september 2021 nedsatte Solberg-regjeringen et lovutvalg med motorferdselloven som mandat. Utvalget skal foreta en bred gjennomgang av regelverket og vurdere endringer i motorferdselloven eller en helt ny lov. Motorferdsellovens formål om «ut fra et samfunnmessig helhetssyn å regulere motorferdsel i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen», jf. § 1, ligger fast. USS ble ved brev 17. desember 2021 oppnevnt som medlem av lovutvalgets referansegruppe. Klima- og miljødepartementet har understreket at *«Utvalget skal legge til rette for at referansegruppen får god anledning til å legge frem sine synspunkter og problemstillinger. Hovedtrekkene i innspillene fra referansegruppen og vurderingene av disse, skal fremgå av utvalgets endelige utredning.»*

USS ser frem til et godt samarbeid med Motorferdsellovutvalget i 2022.

VINDKRAFT

Et stadig mer aktuelt tema for USS er vindkraftutbygging. Som organisasjon for kommuner med store utmarksområder har USS mange medlemskommuner med utbygde vindkraftverk, eller hvor slik utbygging kan være aktuelt. En tiltakende kritikk mot det gjeldende rammeverket for vindkraftutbygging er at kommunene har liten innflytelse og får få fordeler av en eventuell utbygging. Dette kom særlig til uttrykk gjennom debatten om Nasjonal ramme for vindkraft i 2019 hvor 40 medlemskommuner i USS ble nevnt som potensielle vindkraftkommuner. Dette medførte at det på landsmøtet i 2019 ble besluttet at USS skal engasjere seg i saker om vindkraftutbygging på land.

AKTUELLE SAKER

Under paraplyorganisasjonen Naturressurskommunene har USS sammen med vindkraftkommunene og andre kommuner med egnede vindressurser jobbet med nye rammevilkår for vindkraft. Det har vært et nært samarbeid med KS og andre større interesseorganisasjoner på utbygger- og miljøsidene om forslag til skatte- og avgiftsordninger for vindkraftsektoren.

Gjennom sin behandling av vindkraftmeldingen ba Stortinget i desember 2020 regjeringen komme tilbake med en egen sak om å innlemme planlegging og utbygging av vindkraft i plan- og bygningsloven, samt at regjeringen innen mai 2021 skulle fremme forslag om et nytt skatte- og avgiftsregime som tilgodeser de berørte kommuner.

Som ledd i behandlingen av statsbudsjettet for 2022 vedtok Stortinget en produksjonsavgift på konsesjonspliktige landbaserte vindkraftverk med 1 øre per produsert kWh. Avgiften skal utformes som en ordinær særavgift til staten, og deretter uavkortet fordeles til vertskommunene. Avgiften ble vedtatt å gjelde også eksisterende vindkraftanlegg til tross for sterke protester fra vindkraft- og kraftbransjen. Det var en omfattende prosess med mye engasjement fra vindkraftkommunene som førte frem. Avgiften trer i kraft fra den tid departementet bestemmer, og det pågår nå et arbeid med den tekniske utformingen av avgiften. USS vil sammen med de andre kommunenettverkene i Naturressurskommunene følge opp dette arbeidet.

MINERALKOMMUNER

Mineralkommunene er et underutvalg av USS som ble stiftet 2. september 2013 etter at Stoltenberg-regjeringen fremla sin mineralstrategi. Mineralkommunene har som oppgave å rette søkelyset mot vertskommunenes rettigheter og plikter ved mineralutvinning. Søkelyset på mineralsakene ble i noen år nedskalert som følge av at prisene på mineraler falt i årene etter 2016, med tilsvarende lav aktivitet. Som følge av at etterspørselen igjen har økt, blant annet som følge av mineralenes betydning for det grønne skiftet, ble Mineralkommunene reetablert i 2020 med et interimsstyre.

Foto: Ebjørnar Midtbust

AKTUELLE SAKER

Etter landsmøtet 2021 består styret av ordfører i Hjelmeland kommune Bjørn Laugaland (leder (SP)), ordfører i Nome kommune Bjørg Tveito Lundefaret (AP), varaordfører i Fauske kommune Ronny Borge (H), ordfører i Vanylven kommune Lena Landsverk Sande (V) og Hanne A. Velure (leder av USS).

I 2018 leverte et utvalg en rapport om evaluering av mineralloven. Utvalget anbefalte en modernisering av loven, og i juni 2020 nedsatte regjeringen et offentlig utvalg – Minerallovutvalget – som skal vurdere endringer i mineralloven. Utvalget har fått frist til 1. juli 2022.

I brev 26. februar 2021, anmodet Mineralkommunene Næringsdepartementet om å utvide mandatet til Minerallovutvalget til også å vurdere en lokal beskatningsrett på mineralutnyttelsen. At kommunene bør få beholde mer av de verdiene som skapes lokalt, spesielt knyttet til naturressurser, er i tråd med anbefalingene både til Distriktsnæringsutvalget (NOU 2020:12) og Demografiutvalget (NOU 2020:15). Formålet med anmodningen var også å følge opp regjeringens løfter om at mer av verdiskapningen bør ligge igjen lokalt.

Departementet svarte at spørsmålet om en lokal verdiandel er en del av en større skattediskusjon og fremholdt i svarbrevet 22. mars 2021:

«Når det er sagt, vil det være mange muligheter for Utmarkskommunenes sammenslutning og deres medlemmer til å påvirke den videre prosessen etter at utvalget har lagt frem sin utredning og frem mot en ev. endring i mineralloven. Etter at utvalget har lagt frem sin utredning, vil regjeringen beslutte hvordan de ønsker å følge den opp. Normalt vil en offentlig utredning med forslag til lovendringer sendes på offentlig høring, før departementet starter arbeidet med et forslag til lovendring. Både i denne høringen og senere i prosessen frem mot en ev. behandling i Stortinget vil det være mulig å gi innspill og forslag.»

USS/Mineralkommunene har i 2021 hatt møter både med utvalgets sekretariat og med utvalget, og har kommet med flere innspill til det videre lovarbeidet. Det er fremholdt at det

Hallingsskarvet nasjonalpark. Foto: Uta Scholl, Unsplash.

AKTUELLE SAKER

er i tråd med lang politisk tradisjon, særlig fra vannkraftsektoren, at en andel av de verdiene som utnyttelse av naturessursene gir opphav til blir værende igjen i de berørte lokalsamfunn. Under henvisning til erfaringene fra vindkraftsektoren er det vist til at fraværet av lokale betalingsordninger vil kunne skape grobunn for lokal motstand mot mineralutvinning.

Mineralkommunene arrangerte i januar 2021 et webinar med flere eksterne foredragsholdere, og hvor flere sider av mineralnæringen ble belyst. Det ble blant annet holdt innlegg om kommunenes rettigheter og plikter etter gjeldende minerallovgivning, oversikt over produksjon og potensialet for mineralressurser i Norge, erfaringer fra en kommune med gruvedrift, erfaringer fra kommuner med mineraler og spørsmålet om økonomisk sikkerhetsstillelse og oppryddingsplikten.

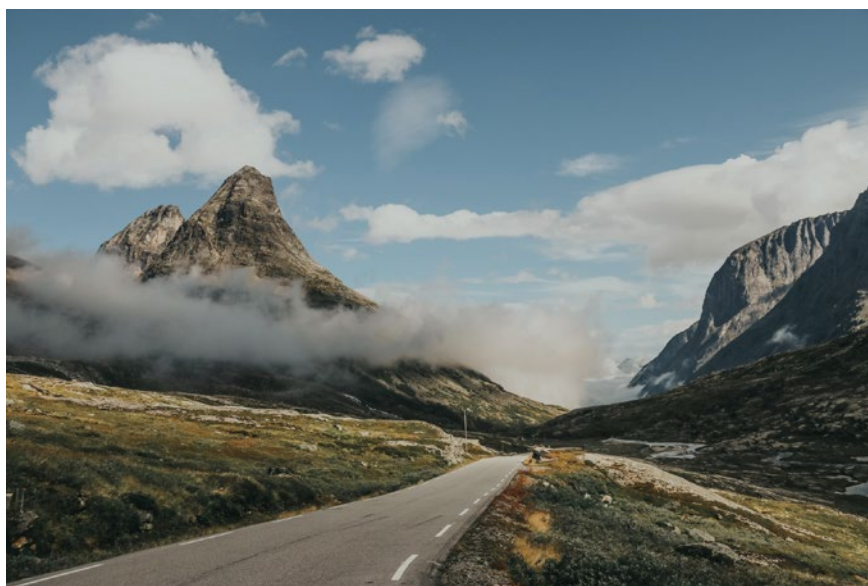
USS vil følge opp Minerallovutvalgets rapport med et seminar sensommeren 2022 og arbeide videre for en lokal mineralavgift.

HYTTEKOMMUNER

Arbeidet med hyttepolitikk (politikk for fritidsboliger) blir stadig mer sentralt for USS. Bakgrunnen er det særnorske «flerhus-hjem»-fenomenet, som medfører at stadig flere norske familier tilbringer langhelger, ferier, pensjonistliv og arbeidsliv på hytta. Dette er en utvikling som forsterkes med økt digitalisering.

Hyttepolitikken reiser mange uavklarte spørsmål om forvaltning av arealene. USS har derfor utarbeidet en egen hyttestrategi. USS tar ikke stilling til omfanget av hyttebygging i den enkelte kommune, men jobber for at det lokale selvstyret ivaretas i alle spørsmål knyttet til hyttebygging og vern.

De første månedene med Covid-19-pandemien synliggjorde hyttenes betydning for det norske samfunnet. Mens det for mange var naturlig å reise på hytta i en usikker tid, innførte

Andalenes. Foto: Maria Van Schoor, Unsplash.

AKTUELLE SAKER

regjeringen hytteforbud fordi kapasiteten på helse- og beredskapstjenester i hyttekommunene fort kunne komme under press. Hytteforbudet vakte reaksjoner blant fritidsinnbyggerne som ikke kunne bruke hyttene og ble en pekepinn på hvor lite samfunnet er innrettet etter hvordan mange nordmenn faktisk bor og lever. USS mener hytteforbudet synliggjorde et behov for en gjennomdrøftet hyttepolitikk, som tar hensyn til at kommunenes tjenestenivå må dimensjoneres utfra hvor mange faktisk lever store deler av sine liv, og ikke kun ut ifra hvor man har bostedsadresse.

I Statsbudsjettet for 2020 ble det varslet at regjeringen vurderer statlige planretningslinjer for hyttebygging i pressområder. Det samme fremgår av de nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging fra mai 2019. Kommunaldepartementet har i 2021 igangsatt en prosess for å utrede mulige konsekvenser og utforming av slike retningslinjer. Sterkere statlig styring betyr i mange tilfeller redusert lokalt handlingsrom. USS vil derfor følge dette arbeidet tett.

Hyttepolitikk er også omtalt i distriktnæringsutvalgets NOU 2020: 12 og demografiutvalgets NOU 2020: 15. USS og Naturressurskommunene (se nærmere nedenfor) har avgitt høringsuttalelser til disse offentlige utredningene.

På tampen av 2021 nedsatte USS et hytteutvalg bestående av leder Hanne A. Velure, ordfører eller varaordfører i Oppdal, ordfører i Valle Steinar Kyrvestad, ordfører i Sigdal Tine Normann og ordfører i Hjartdal Bengt Halvard Odden. Hytteutvalget starter sitt arbeid i 2022, og skal utforme de nærmere detaljene i USS' hyttepolitikk.

På landsmøtet i 2021 ble det vedtatt å opprette en pris for «beste bærekraftige hyttekommune». Prisen skal fremheve og berømme kommuner som utmerker seg ved et balansert og robust fokus på bærekraftperspektivet i flest mulig henseender, og som slik kan være rollemodell for andre kommuner med samme muligheter og utfordringer. Prisen skal deles ut første gang på landsmøtet i april 2022.

Hovden. Foto: Vítar Nordli Mathisen, Unsplash.

AKTUELLE SAKER

AREALSAKER

Grunnleggende i et levende lokaldemokrati er råderett over egne arealer. Her nevnes to arealsaker som USS arbeidet med i 2021:

Strategi om spredt utbygging

Store deler av arealene i USS' medlemskommuner er avsatt til landbruks-, natur- og friluftsførmål samt reindrift (LNFR) i kommuneplanens arealdel. LNFR-formålet inndeles etter plan- og bygningsloven § 11-7 i to underformål: a) der det ikke er tillatt med andre tiltak enn de som er nødvendige for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag, og b) der spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse er tillatt.

Mange kommuner melder om at de møter et strengt regime hos regionale og nasjonale myndigheter når de i forbindelse med arealplanprosesser ønsker å utlegge arealer til spredt bebyggelse. Landsstyret har derfor behandlet en strategi om temaet, som konkluderer med at plan- og bygningsloven gir kommunene betydelig rom for å avsette arealer til spredt bebyggelse der det ut fra samlede avveininger anses formålstjenlig. Strategien er presentert for Kommunal- og distriktsdepartementet, som inviterte til videre samarbeid om saken.

Sekretariatet og landsstyret arbeider videre med strategien i 2022.

Grov kartlegging av båndlagte arealer i kommunene

USS har i 2021 igangsatt en grov kartlegging av hvor stor andel av arealene i kommunene som er båndlagte eller på annen måte omfattet av begrensninger i kommunenes forvaltning. Det kan dreie seg om arealer som er juridisk vernet, eller som er av en fysisk beskaffenhet som gjør at de ikke kan utnyttes.

Formålet med kartleggingen er å undersøke hvor stor andel av kommunens areal den faktisk kan disponere over i sin arealplanlegging. Mange av USS-kommunene er store målt i antall kvadratkilometer, men kartleggingen viser foreløpig at mange kommuner må forholde seg til at opp mot 80 % av arealene av ulike grunner ikke kan utnyttes.

Motorferdsel i Nord-Norge. Foto: Anne Olsen Ryum, www.nordnorge.com.

AKTUELLE SAKER

Arbeidet har til formål å styrke kunnskapsgrunlaget i forbindelse med saker om kommunenes arealdisponering og lokale råderett.

Kartleggingen fortsetter i 2022 og oppdateres etter hvert som kommunene sender inn informasjon.

FJELLOVEN

Statsallmenningslovutvalget avleverte høsten 2018 NOU 2018: 11 Ny fjellov, hvor det blant annet er foreslått å slå sammen statsallmenningsloven av 1992 og fjellova av 1975 til en ny fjellov. Utvalget har videre foreslått at det skal være et felles fjellstyre for rettighetene som reguleres av fjellova og virkesretten (rett til uttak av trevirke) som reguleres i statsallmenningsloven. USS utarbeidet en omfattende høringsuttalelse til utvalgets rapport i 2019, hvor det særlig ble lagt vekt på at fjellstyret i fremtiden, i motsetning til forslaget fra utvalget, fremdeles må være et forvaltningsorgan, og ikke et privat rettssubjekt. USS etterlyste videre tiltak for å styrke kommunenes rolle i forvaltningen av statsallmenningene, slik det er forutsatt i mandatet for utvalget. USS fremhevet dessuten i høringsuttalelsen at den nye fjelloven også må gjelde i Nordland og Troms.

På landsmøtet i 2019 vedtok USS en resolusjon om at regjeringen snarest måtte følge opp Stortingets anmodningsvedtak nr. 837 av 8. juni 2017 om å utrede om fjelloven kan gis samme anvendelse i Nordland og Troms som sør for Nordland grense. USS fulgte opp dette overfor departementet gjennom møter og utredninger, uten at det fikk forgang i saken. USS er ikke fornøyd med hvordan saken følges opp av departementet, og følger det videre arbeidet tett.

Bardu, Beiarn og USS går til domstolene med saken

Kommunene Beiarn og Bardu har gått til søksmål mot staten og Statskog med krav om at fjelloven også gjelder i Nordland og Troms. USS har erklært partshjelp til støtte for kommunene. Staten og Statskog har påstått saken avvist av prosessuelle grunner fordi staten mener at kommuner ikke kan saksøke staten. Lagmannsretten kom i avgjørelse 7. februar 2022 frem til at søksmålet fremmes for så vidt gjelder påstanden om at fjellova kommer til anvendelse for opprinnelig statsgrunn i Beiarn og Bardu. Domstolsbehandling av realitetene i saken er ennå ikke berammet.

ROVVILT

Rovvilt har siden oppstarten vært blant de mest sentrale arbeidsområdene for USS. Saker knyttet til forvaltning av rovvilt setter ofte på spissen forholdet mellom nasjonale og internasjonale verneinteresser på den ene siden og de motstående interesser både av lokal og nasjonal karakter på den andre siden. Til de som måtte tro at rovvilt bare angår den delen av Norge som har fast bestand av rovvilt, er det viktig å påpeke at rovviltets utstrekning er et resultat av politiske prosesser som er under kontinuerlig endring. Som alle andre utmarkssaker gjelder også rovviltsaken spørsmålet om lokal råderett over egne naturressurser, og i den forstand er alle medlemskommunene i USS berørt av saker om rovvilt. Dette perspektivet er lett å tape av syne i de daglige.

Også i 2021 har USS avholdt møter med Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet gjennom konsultasjonsordningen. Også underliggende fagetater som direktoratene og SNO deltar på møtene. Her utveksler USS og departementene synspunkter

AKTUELLE SAKER

og deler erfaringer og drøfter generelle og konkrete saker knyttet til rovviltforvaltningen. Møtene følger et fast oppsett der det først er en generell del om aktuelle problemstillinger knyttet til rovviltforvaltningen, før det er en spesiell del for enkelte regioner der det rulleres mellom møtene hvilke regioner som er tema og dermed hvilke lokale representanter som deltar i tillegg til leder, rovviltutvalget og sekretariatet.

Som en del av konsultasjonsordningen ble det før og etter sommeren avholdt et seminar om problemstillinger knyttet til rovvilt og reindrift. USS utarbeidet et opplegg for seminaret i samarbeid med departementene, og til seminaret var det invitert en rekke eksterne foredragsholdere fra forvaltningen, academia og reindriftsnæringen for å orientere om aktuelle temaer. De kritiske forholdene for reindriftsnæringen som følge av høyt rovdrytrykk er viet stor oppmerksomhet fra USS.

USS har i 2021 arbeidet videre med forskningsprosjektet om dokumentasjon av ulvesonens samlede virkninger for berørte lokalsamfunn. Arbeidet med prosjektet videreføres i 2022.

Rettssaker om ulveforvaltningen

USS partshjelper i høyesterett

I mars 2021 var USS partshjelper for staten i ankeforhandling for Høyesterett. Saken gjaldt lisensfelling av ulvevirene Julussa og Osdalen, som var etablerte ulvevirene utenfor ulvesonen. Motparten var WWF Verdens Naturfond. USS var representert ved prosessfullmektig Stein Erik Stinessen, advokat i Lund & Co.

WWF hadde i Borgarting lagmannsrett fått medhold i at Klima- og miljødepartementets vedtak om fellingskvote for de to revirene var ugyldig. Ankesaken reiste prinsipielle spørsmål om forvaltningsregimet for ulv, og særlig om forståelsen av bestemmelsen i naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav c, som gir hjemmel for uttak for å «*ivareta andre offentlige interesser av vesentlig betydning*».

Foto: Federico Di Dio Photography, Unsplash.

AKTUELLE SAKER

Staten og USS vant saken på alle punkter. Høyesterett kom til at det aktuelle vedtaket var gyldig. Sentrale prinsipielle avklaringer med dommen var:

- Bestandsmålet som er vedtatt av Stortinget, ivaretar kravet til overlevelsesnivåen og forholdet til Bern-konvensjonen.
- Ulv i Norge er del av en sør-skandinavisk bestand, og kravet til å sikre overlevelsesnivåen må måles ut fra den samlede sør-skandinaviske bestanden.
- Klassifiseringen av ulv på den såkalte Rødlista gjelder et nasjonalt rammeverk og er derfor uten betydning for lovens vurderingstema.
- Et bredt spekter av offentlige hensyn kan trekkes inn i vurderingen etter nmfl. § 18 (1).
- Det skal legges stor vekt på lovgivers uttalelser, og Stortingets uttalelser i Innst. 257 L (2016-2017) om innholdet av lovens uttrykk «offentlige interesser av vesentlig betydning» har vekt som alminnelige lovforarbeider.
- Det kan legges stor vekt på hensynet til konfliktdeмпing og tilliten til forvaltningen.
- Hensynet til forutsigbarhet er relevant og bidrar til konfliktdeмпing. Både konkretiseringen av et kjerneområde for ulv og det vedtatte bestandsmålet innenfor kjerneområdet (ulvesonen), ivaretar dette hensynet.
- Det stilles ikke krav til at disse hensynene gjør seg gjeldende for konkrete revir – de er av generell karakter – og dette gjenspeiles i kravet til vedtakets begrunnelse.

Høyesteretts enstemmige dom var en stor seier for USS, ettersom dommen fastslår at ulveforvaltningen skal bygge på Stortingets føringer. Det er USS' syn at dommen har stor overføringsverdi både til forvaltningen av andre rovviltarter og til forvaltningen av innenfor ulvesonen.

USS partshjelper i Letjenna-saken for lagmannsretten

I juni fant Oslo tingrett departementets vedtak om lisensfelling av Letjenna-reviret i Åmot kommune i 2019 ugyldig. USS var ikke partshjelper for tingretten, men har erklært partshjelp til støtte for staten i ankeforhandlingen for Borgarting lagmannsrett i juni 2022. USS representeres ved prosessfullmektig Espen A. Volden, advokat i Lund & Co.

Foto: USS.

AKTUELLE SAKER

Slik USS ser det, er tingrettens dom avsagt på grunnlag av feil rettsanvendelse. Tingretten oppstiller en høyere terskel for uttak av ulv innenfor ulvesonen enn det som fremgår av gjeldende rett.

Ettersom vedtaket er hjemlet i samme bestemmelse i naturmangfoldloven som vedtaket som stod til prøve i Høyesterett, og med sammenfallende begrunnelse og vekting av hensyn, mener USS at vedtaket er gyldig

USS partshjelper i sak om midlertidig forføyning om lisensfelling av ulv innenfor ulvesonen

22. desember 2021 traff Klima- og miljødepartementet vedtak om å ta ut de fire revirene Hornmoen, Bograngen, Slettås og Rømskog gjennom lisensfelling. NOAH, WWF og Foreningen våre rovdyr begjærte midlertidig forføyning for å få stanset uttaket. Oslo tingrett stanset jakten i beslutning 28. desember 2021.

USS involverte seg umiddelbart i saken og erklærte partshjelp til støtte for Staten i etterfølgende muntlige forhandlinger for tingretten i starten av januar 2022. (11. februar tilsidesatte Borgarting lagmannsrett tingrettens stans i jakten, og åpnet for felling i tråd med departementets vedtak).

HØRINGER

USS avgir høringsuttalelser i saker som berører våre saksområder. USS har også inngitt uttalelse til en rekke representantforslag, og deltatt på høringer i Stortinget i flere aktuelle saker.

Distriktsnæringsutvalget NOU 2020: 12

Utredningen fra distriktsnæringsutvalget kom mot slutten av 2020. Utvalget var ledet av Svein Richard Brandtzæg, og USS-leder Hanne A. Velure var medlem. I samarbeid med Naturressurskommunene (se under) avga USS høringsuttalelse i januar 2021.

Distriktsnæringsutvalgets utredning tar for seg en rekke temaer som er relevante for USS' arbeid, herunder befolkningsutviklingen i distriktene, lokalsamfunnenes andel av verdiskapingen ved utnyttelse av naturressurser, spredt bosetting, infrastruktur, ansvars- og myndighetsfordelingen mellom kommuner og fylkeskommuner, fritidsboligers og deltidsinnbyggers betydning for næringsliv og lokalsamfunn.

USS støtter mange av utvalgets forslag, og høringsuttalelsen inneholder omfattende innspill til temaene nevnt ovenfor.

Demografiutvalget NOU 2020: 15

Demografiutvalget var ledet av Victor Normann, og utvalgets utredning handler om konsekvenser av demografiutfordringer i distriktene. USS avga høringsuttalelse i samarbeid med Naturressurskommunene (se nedenfor).

Også demografiutvalgets utredning tar for seg temaer som er viktige for USS: befolkningsutviklingen i distriktene, lokalsamfunnenes andel av verdiskapingen ved utnyttelse av naturressurser, hyttepolitikk og deltidsinnbyggere, kommunalt selvstyre og fysisk og digital infrastruktur. Utredningen foreslår også et program for utprøving av nye virkemidler i distriktpolitikken.

USS har i høringsuttalelsen kommet med en rekke innspill til utredningen.

AKTUELLE SAKER

JUBILEUMSMØTE – USS 25 ÅR

1. og 2. november feiret Utmarkskommunenes Sammenslutning (USS) 25 års-jubileum med landsmøte og festmiddag i Oslo. Mer enn 140 deltakere fra hele Norge samlet seg i Rokkosalen på Grand hotell for å diskutere og lære om aktuelle saker som er viktige for landets distrikter. Mandag kveld inviterte Oslos ordfører Marianne Borgen til størstilt festmiddag i selveste Oslo rådhus.

Landsmøtet ble innledet av nyutnevnt statssekretær i Kommunal- og moderniseringsdepartementet Kjersti Bjørnstad (Sp), som redegjorde for den nye regjeringens politikk for utmarksspørsmål. Deretter fulgte en paneldebatt med Terje Aasland (Ap), Siv Mosleth (Sp) og Trond Helleland (H) fra Stortinget, som drøftet kommunalt selvstyre i arealforvaltningssaker og lokale inntekter fra utnyttelse av naturressurser.

Landsmøtet fortsatte med innlegg fra Miljødirektoratet om arbeidet med suppleringsvern og nye nasjonalparker, og fra Rovdata som orienterte om registreringer av rovviltbestand og rovvilttap.

Deretter fordelte landsmøtet seg på tre parallellsesjoner: om rovvilt, om fjelloven i Nordland og Troms og om distriktskommunenes rolle og utfordringer knyttet til det grønne skiftet. Landsmøtets første dag ble avrundet med kåseri av John Olav Egeland, tidligere redaktør i Dagbladet, om balansen mellom sentrum og periferi som forutsetning for stabilt statsstyre i Norge.

På landsmøtets andre dag ble først avviklet obligatoriske landsmøtesaker som regnskap, årsmelding, budsjett og arbeidsprogram, og endelig valg av nytt landsstyre.

Deretter fulgte en sesjon om hyttepolitikk ved panelsamtale mellom Tor Arnesen fra Høyskolen i Innlandet, Erling Dokk Holm fra NMBU og leder i USS, Hanne Velure. Panelet utvekslet synspunkter på utfordringer og muligheter knyttet til fritidsboligutviklingen i mange distrikter.

Høydepunktet i jubileumsfeiringen var en høytidsstemt festmiddag i Oslo rådhus, da ordfører Marianne Borgen inviterte et bunadskledd og feststemt USS til bords. Med taler fra ordføreren, tidligere USS-ledere, statlige myndigheter og KS ble festmiddagen en verdig feiring av jubileet, innrammet av et musikalsk fyrverkeri fra Blåsemafiaen som med eggende rytmer spilte hele landsmøtet til trampeklapp i oppreist stilling. En ny form for folkemusikk på et USS-landsmøte!

Foto: Ann Kristin Engeshakken, Fotokontoret.

AKTUELLE SAKER

Foto: Ann Kristin Engebakken, Fotokontoret.

AKTUELLE SAKER

EN HYLLEST TIL USS

Melodi: "Oppå fjellet, oppå fjellet"

Nå er vi samlet i tigersta'n - for å feire, for å feire
kommuners samhold i sak på sak - har gitt seire, har gitt seire
i nittiseks USS ble etablert
på politikk og juss det er levert - la oss feire, la oss feire

Naturressurser av alle slag - det er saken, det er saken
på laget vårt har vi Lund og Co - finns ei maken, finns ei maken,
vårt fellesskap det gir kraft og makt
når røde, gule, grønne, blå i pakt - de tar saken, de tar saken

Kommuner over det ganske land - finner sammen, finner sammen
lokaldemokrati og råderett - får vi jammen, får vi jammen,
når staute ordfører' stiller opp,
og juss og politikk i samme kopp - eltes sammen, eltes sammen

Som stolte USS-er går vi til kamp - for de penger, for de penger
det'er ikke gratis å få natur - hos oss lenger, hos oss lenger
skal vi ha ren luft og bærekraft
la bygda leve, gi oss mere makt - og litt penger og litt penger

Regjeringer - ja, av alle slag - åh, de lover, åh, de lover
men utvalg av eksperter bare vit - vi ei sover, vi ei sover
av festord har-vi fått mer enn nok
et krav fra USS-er her i samlet flokk - husk nå på hva, dere lover

Kom opp og stå, når vi glasset vårt - høyt vil heve, høyt vil heve
naturressursforvaltning "nære-på" - vil vi kreve, vil vi kreve
et høyt HURRA vil vi rope ut
lokaldemokratiet via USS - lenge leve, lenge leve

Styret i Utmarkskommunenenes Sammenslutning USS

AKTUELLE SAKER

VIKTIGE SAMARBEIDSPARTNERE

Naturressurskommunene

Naturressurskommunene ble etablert i 2018 som en paraplyorganisasjon for kommuneorganisasjoner med store naturressurser. USS har vært med siden starten, sammen med Landssamanslutninga av Vasskraftkommuner (LVK), Industrikommunene og NPK (ilandføringskommunene). Etter at Landssammenslutningen for vindkraftkommuner (LNVK) sluttet seg til organisasjon i 2021, utgjør Naturressurskommunene samlet mer enn 230 av våre 356 kommuner. Mange av Naturressurskommunene er også vertskap for et betydelig antall hytter, med tilhørende fritidsinnbyggere.

Felles for kommuneorganisasjonene i Naturressurskommunene er at de alle har som formål å jobbe for vertskommunenes interesser; – sikre vertskommunene en andel av verdiskapingen av naturressurser som tas i bruk av andre og råderett over egen naturressursforvaltning. Mange kommuner har erfart at statlige konsesjonsprosesser foregår uten tilstrekkelig involvering av berørte kommuner. Videre ønsker vertskommunene gode og forutsigbare rammebetingelser for kommunen og for virksomhetene, innenfor en bærekraftig ramme.

I 2021 deltok Naturressurskommunene på Arendalsuka, hvor både leder og nestleder av USS deltok. I tillegg ble det arrangert årsmøtet 12. august 2021 på Rivingen fyr i Grimstad. Leder og nestleder har også deltatt på alle styremøter, og leder har deltatt på møter i arbeidsutvalget i organisasjonen. Naturressurskommunene avholdt også et webinar 27. april 2021 om skatt på bruk av natur, hvor flere av styrets medlemmer og sekretariatet deltok med innlegg.

Naturressurskommunene har som talerør for kommuner med store naturverdier markert seg positivt i det offentlige rom, og er blitt en aktør både i det sentrale politiske miljø og andre interesseorganisasjoner forholder seg til. Blant annet er Naturressurskommunene oppnevnt i referansegruppen til det såkalte Strømnettutvalget.

Samarbeidsavtale med KS

USS har tradisjonelt hatt et nært og godt samarbeid med KS. I 2019 ble samarbeidet ytterligere styrket gjennom en revitalisering av tidligere samarbeidsavtale. Avtalen er viktig for USS, og legitimerer USS sitt arbeid ytterligere. USS sin oppgave er nettopp å ta vare på primærkommunenes interesser i utvalgte spørsmål knyttet til utmarksforvaltning og – politikk, mens KS har et bredere nedslagsfelt for hele kommunesektoren. USS prioriterer høyt et godt samarbeid med KS til kommunenes felles beste.

ORGANISASJONSSAKER

INFORMASJONSVIRKSOMHET

Det meste av USS sin informasjonsvirksomhet – både eksternt og overfor medlemskommunene – skjer på våre hjemmesider: www.utmark.no. På hjemmesidene oppdateres faglige artikler om USSrelevante tema, hvorav deler av fagartiklene er forbeholdt USS sine medlemskommuner på egne medlemsider.

Det ble i 2021 publisert 36 USS-nytt om aktuelle nyheter og temaer. På hjemmesidene har også USS en nyhetsfeed som formidler dagens aktuelle mediasaker som berører forvaltning av utmarksressurser. USSnytt og annen informasjon om aktuelle saker blir også publisert på vår Facebookprofil.

MEDLEMSKOMMUNENE

Det bærende grunnlaget for USS sin virksomhet og gjennomslagskraft er medlemskommunene. Organisasjonens mulighet for å nå frem i aktuelle saker avhenger av en bred oppslutning fra kommuner med berørte utmarksområder.

Organisasjonen har hatt følgende medlemmer i 2021:

Agder	Bygland, Bykle, Kvinesdal, Sirdal, Valle, Åmli, Åseral
Innlandet	Alvdal, Dovre, Eidskog, Elverum, Engerdal, Folldal, Grue, Kongsvinger, Lesja, Lom, Nord-Fron, Os, Rendalen, Ringebu, Ringsaker, Sel, Skjåk, Stor-Elvdal, Sør-Fron, Tolga, Trysil, Tynset, Vestre Slidre, Vågå, Våler, Åmot, Åsnes
Møre og Romsdal	Fjord, Molde, Rauma, Sunndal, Vanylven
Nordland	Beiarn, Fauske, Gildeskål, Grane, Hattfjell, Hemnes, Narvik, Rana, Saltdal, Sørfold, Vefsn
Rogaland	Hjelmeland, Sokndal, Suldal
Troms og Finnmark	Bardu, Hammerfest, Káráshjohka, Karasjok, Kautokeino, Målselv, Nordkapp, Sør-Varanger
Trøndelag	Grong, Inderøy, Lierne, Meråker, Namsskogan, Oppdal, Rennebu, Røros, Røyrvik, Selbu, Snåsa, Tydal, Verdal, Åfjord
Vestfold og Telemark	Hjartdal, Nome, Tinn, Tokke, Vinje
Vestland	Eidsfjord, Luster, Lærdal, Ullensvang, Ulvik, Vik
Viken	Aurskog-Høland, Enebakk, Flå, Gol, Hemsedal, Hol, Indre Østfold, Marker, Nore og Uvdal, Rakkestad, Ringerike, Rollag, Sigdal, Våler, Ål

LANDSMØTET

I november 2021 ble USS sitt 25 årsjubileumslandsmøte arrangert i Oslo. Det var ca. 155 deltakere hvor 57 medlemskommuner som var representert.

LANDSSTYRET

Landsstyret har følgende sammensetning etter valget på jubileumslandsmøtet:

Leder	Hanne Alstrup Velure	92 43 21 00	Hanne.velure@utmark.no
Agder	Ordfører Steinar Kyrvestad, Valle	90 10 19 46	Steinar.kyrvestad@valle.kommune.no
	Ordfører Inger Lise Lund Stulien, Åseral	45 90 66 31	Inger.lise.lund.stulien@aseral.kommune.no
	Ordfører Sigbjørn Fossdal, Bygland (1. vara)	91 54 78 15	Sigbjorn.fossdal@bygland.kommune.no
	Ordfører Jonny Liland, Sirdal (2. vara)	38 37 90 12	Jonny.liland@sirdal.kommune.no
	Ordfører Jon Rolf Næss, Bykle (3. vara)	92 83 45 67	Jon.rolf.naess@bykle.kommune.no
Innlandet	Ordfører Linda Døsen, Rendalen	456 33 927	linda.dosen@rendalen.kommune.no
	Formannskapsmedlem Lars Kvissel, Vestre Slidre	951 32 910	Lars.kvissel@vestre-slidre.kommune.no
	Varaordfører Kristin Teigen, Ringeby (1. vara)	90 67 42 43	Kristin.teigen@ringeby.kommune.no
	Formannskapsmedlem Espen Fjeldbu, Eidskog (2. vara)	62837000	Espen.fjeldbu@folkevalgt.eidskog.no
	Formannskapsmedlem Berit Haveråen, Eidskog (3. vara)	90 88 51 37	berithaveraen@hotmail.com
Møre og Romsdal	Formannskapsmedlem Torbjørn Rødstøl, Rauma	928 04 972	roedstol@online.no
	Ordfører Lena Landsverk Sande, Vanylven	452 27 168	Lena.landsverk.sande@vanylven.kommune.no
	Ordfører Yvonne Wold, Rauma (1. vara)	90 81 27 20	yvonne.wold@rauma.kommune.no
	Ordfører Eva Hove, Fjord (2. vara)	41 86 78 01	Eva.hove@fjord.kommune.no
	Formannskapsmedlem Per Magnus Berdal, Fjord (3. vara)	70257510	berdalga@online.no
Nordland	Ordfører Rune Berg, Saltdal	994 62 057	Rune.berg@saltal.kommune.no
	Ordfører Ellen Schjølberg	415 96 490	Ellen.schjolberg@grane.kommune.no
	Ordfører Bjørn Pedersen, Gildeskål (1. vara)	97 07 40 94	ordforer@gildeskal.kommune.no
	Kommunestyremedlem Tone Moby Røreng, Vefsn (2. vara)	95 48 32 18	tone.roreng@gmail.com
	Ordfører Harald Lie, Hattfjelldal (3. vara)	97 51 09 56	harald.lie@hattfjelldal.kommune.no
Rogaland	Ordfører Bjørn Laugaland, Hjelmeland	40 43 90 10	Bjorn.laugaland@hjemmeland.kommune.no
	Fsk.medlem Kari Vaage Gjuvsland, Suldal	97 75 78 49	kari.vaage.gjuvsland@suldal.kommune.no
	Ordfører Jonas Andersen Sayed, Sokndal (1. vara)	46 96 15 90	jsa@sokndal.kommune.no
	Fsk.medlem Øyvind Tveitane Lovra, Suldal (2. vara)	918 15 489	oyvind.lovra.tveitane@suldal.kommune.no
	Varaordfører Anita Riskedal, Hjelmeland (3. vara)	95058719	anita.husoy.riskedal@hjemmeland.kommune.no
Troms og Finnmark	Varaordfører Rikke Håkstad, Bardu	45 05 30 00	rhaa@sp.no
	Varaordfører John Nystad, Karasjok	920 79 730	John.nystad@karasjok.kommune.no
	Varaordfører Tor Mikkola, Nordkapp (1. vara)	971 30 883	Tor.mikkola@nordkapp.kommune.no
	Kommunestyremedlem Elin Mathisen, Sør-Varanger (2. vara)	90 69 84 85	emh@svk.no
	Varaordfører Martin Nymo, Målselv (3. vara)	90 10 39 98	martin.nymo@aleris.no

Trøndelag	Ordfører Ole Morten Balstad, Selbu	995 27 920	ole.morten.balstad@selbu.kommune.no
	Fsk. Medlem Kari Anita Furunes, Meråker	958 48 556	karfu@trondelagfylke.no
	Ordfører Bente Estil, Lierne (1. vara)	48 25 46 74	bente.estil@lierne.kommune.no
	Ordfører Arnt Einar Bardal, Snåsa (2. vara)	91 79 04 09	arnt.bardal@snasa.kommune.no
	Varaordfører Elisabeth Hals, Oppdal (3.vara)	90074092	elisabeth.hals@oppdal.kommune.no
Vestfold og Telemark	Ordfører Steinar Bergsland, Tinn	404 02 513	steinar.bergsland@tinn.kommune.no
	Ordfører Bjørg Tveito Lundefaret, Nome	913 51 748	bjorg.tveito.lundefaret@nome.kommune.no
	Varaordfører Benedikte Nes, Tokke (1. vara)	93439712	benedikte.nes@tokke.kommune.no
	Fsk. Medlem Nils Ole Lien, Vinje (2. vara)	95922068	nol.sp@vinje.kommune.no
	Varaordfører Anders Hjelseth, Nome (3. vara)	90974117	a-hje@online.no
Vestland	Ordfører Ivar Kvalen, Luster	951 91 829	ivar.kvalen@luster.kommune.no
	Fsk.medlem Eirin Sandstå Kvale, Eidfjord	979 62 131	eirin_sandstaa@hotmail.com
	Kst.. medlem Hildegunn Espe, Ullensvang (1. vara)	97 56 86 50	hoespe@online.no
	Fsk, medlem Marianne Bugge, Luster (2. vara)	91532784	mannemi73@gmail.com
	Ordfører Anders Vatle, Eidfjord (3. vara)	95 23 16 97	anders.vatle@eidfjord.kommune.no
Viken	Formannskapsmedlem Tor Egil Buøen, Flå	911 99 637	tor.egil.buoen@flaa.kommune.no
	Formannskapsmedlem Kjersti Nythe Nilsen, Marker	412 96 895	kjersti.nilsen@marker.kommune.no
	Ordfører Anne Kristine Normann, Sigdal (1. vara)	91 76 61 87	tine.norman@sigdal.kommune.no
	Varaordfører Kathrine Hestø Hansen, Indre Østfold (2. vara)	95 06 79 94	kathrine.hansen@politiker.iok.no
	Ordfører Kirsten Orebråten, Ringerike (3. vara)	911 72 300	kirsten.orebraten@ringerike.kommune.no

Vi takker avtroppende medlemmer:

Hans Petter Torbjørnsen

ARBEIDSUTVALGET

Arbeidsutvalget har hatt følgende sammensetning:

Leder Hanne Alstrup Velure	
Nestleder Bjørn Laugaland, Hjelmeland	Rogaland
Rikke Håkstad, Bardu	Troms og Finnmark
Linda Døsen, Rendalen	Innlandet
Lena Landsverk Sande, Vanylven	Møre og Romsdal

VALGKOMITÉ

Solfrid Borge, Ullensvang (valgt for tre år i 2019)

Terje Wikstrøm, Hammerfest (valgt for tre år i 2020)

Erik Unaas, Indre Østfold (valgt for tre år i 2021)

MINERALKOMMUNENE

Mineralkommunene ble reetablert som et underutvalg i USS i 2020, og består av følgende medlemmer:

Bjørn Laugaland, ordfører i Hjelmeland kommune og leder av Mineralkommunene	Rogaland
Björg Tveito Lundefaret, ordfører i Nome kommune	Vestfold og Telemark
Ronny Borge, varaordfører i Fauske kommuner	Nordland
Lena Landsverk Sande, ordfører i Vanylven kommune	Møre og Romsdal
Hanne Alstrup Velure, leder USS	

HYTTEKOMMUNENE

Hyttekommunene ble etablert som et nytt underutvalg i USS i 2021. Hyttekommunene består av følgende medlemmer:

Tine Normann, ordfører i Sigdal kommune og leder av Hyttekommunene	Viken
Steinar Kyrvestad, ordfører i Valle kommune	Agder
Geir Arild Espnes, ordfører i Oppdal kommune	Trøndelag
Bengt Halvard Odden, ordfører i Hjartdal kommune	Vestfold og Telemark
Hanne Alstrup Velure, leder USS	

SEKRETARIATET

USS sekretariat har fra stiftelsen ligget til advokatene Caroline Lund og Stein Erik Stinessen. De to advokatene er partnere i Advokatfirmaet Lund & Co DA.

Advokatfirmaet Lund & Co DA – www.lundogco.no – er et privatpraktiserende advokatfirma som har spesialisert seg på blant annet energi, miljø og naturressursrett, fast eiendoms rettsforhold, og forvaltningsrett.

Lund & Co DA har for tiden 34 medarbeidere, og flere av firmaets advokater og advokatfullmektiger bistår i arbeidet for USS. I 2021 har sekretariatsarbeidet i hovedsak vært utført av advokatene Stein Erik Stinessen, Caroline Lund, Chirsti Erichsen Hurlen og Espen A. Volden. Den daglige medlemskontakten har vært ivaretatt av organisasjonskoordinator Marte Enger.

RESULTATREGNSKAP pr. 31.12.

	Note	2021	2020
DRIFTSINNETEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Inntekter	1	5 165 780	4 571 911
Sum driftsinntekter		5 165 780	4 571 911
Driftskostnader			
Lønnskostnad	2	696 842	483 745
Avskrivning på varige driftsmidler	3	19 470	0
Annen driftskostnad	2,4	5 155 216	3 381 849
Sum driftskostnader		5 871 528	3 865 595
DRIFTSRESULTAT		(705 748)	706 316
FINANSINNETEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Annen renteinntekt		4	886
Sum finansinntekter		4	886
Finanskostnader			
Annen rentekostnad		122	0
Sum finanskostnader		122	0
NETTO FINANSPOSTER		(118)	886
ORDINÆRT RESULTAT		(705 866)	707 203
ÅRSRESULTAT		(705 866)	707 203
OVERFØRINGER OG DISPONERINGER			
Overføringer annen egenkapital	5	(705 866)	707 203
SUM OVERFØRINGER OG DISPONERINGER		(705 866)	707 203

BALANSE pr. 31.12.

	Note	2021	2020
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Immaterielle eiendeler			
Konsesjoner, patenter, lisenser o.l.	3	147 300	0
Sum immaterielle eiendeler		147 300	0
SUM ANLEGGSMIDLER		147 300	0
OMLØPSMIDLER			
Filmprosjekt			
Fordringer			
Kundefordringer		78 288	78 475
Andre fordringer	6	215 763	125 103
Sum fordringer		294 051	203 578
Bankinnskudd, kontanter o.l.	7	1 940 256	1 558 497
SUM OMLØPSMIDLER		2 234 307	1 762 075
SUM EIENDELER		2 381 607	1 762 075
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	5	479 953	1 185 819
Sum opptjent egenkapital		479 953	1 185 819
SUM EGENKAPITAL		479 953	1 185 819
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		1 679 844	557 125
Skyldig offentlige avgifter		55 040	19 131
Annen kortsiktig gjeld		166 770	0
SUM KORTSIKTIG GJELD		1 901 654	576 256
SUM GJELD		1 901 654	576 256
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		2 381 607	1 762 075

NOTER 2021

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Selskapet har videre fulgt relevante bestemmelser i Norsk Regnskaps Standard utarbeidet av Norsk Regnskaps Stiftelse.

De regnskapsprinsipper som er gjengitt i regnskapslovens kapittel 4 om grunnleggende prinsipper og god regnskapsskikk og kapittel 5 om vurderingsregler er ikke gjengitt i denne innledende noten om regnskapsprinsipper dersom det ikke foreligger forhold ved regnskapsposten eller prinsippene og vurderingsreglene som fordrer en presisering (valg-adgang mv).

Unntaksreglene i regnskapsloven for små foretak er anvendt der annet ikke er angitt spesielt.

PRESISERINGER MHT REGNSKAPSPRINSIPPER

Anleggsmidler

Lineære avskrivninger over driftsmidlenes forventede økonomiske levetid er lagt til grunn ved beregning av avskrivningsbeløp.

Inntektsføring

Inntektsføring av medlemskontingenter skjer ved årlig fakturering. Seminaravgifter inntektsføres ved fakturering i det år seminarene avholdes. Korresponderende utgifter til seminarene finnes under Annen driftskostnad.

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er ikke pliktig å tegne pensjonsavtale.

NOTE 1 - INNTEKTER

	2021	2020
Seminaravgift, avgiftspliktig	2 400	0
Medlemskontingent, avgiftsplikt	4 500 000	4 522 500
Landsmøte, høy sats	255 870	0
Landsmøte, lav sats	390 672	0
USS Skole avgiftspliktig høy sa	0	3 268
USS Skole avgiftspliktig lav sa	0	8 143
Salgsinntekt, avgiftsfri	16 838	0
USS Skole avgiftsfritt utenfor	0	38 000
Sum Inntekter	5 165 780	4 571 911

Medlemskontingenten er USS hovedinntektskilde, og utgjør kr. 45.000 pr. medlemskommune.

Landsmøte. Inntektene her stammer fra deltakeravgift fra medlemskommunene på USS landsmøte. Inntektene motsvares av utgifter som er henført under USS organisasjonskostnader. Grunnet Covid19-pandemien ble landsmøtet i 2020 avholdt digitalt og det ble ikke krevd deltakeravgift fra deltakere. Det er derfor 0 i inntekt på denne posten i 2020.

NOTE 2 - LØNSKOSTNAD

Selskapet har hatt 0 årsverk i regnskapsåret.

Spesifikasjon av lønnskostnader	2021	2020
Lønn	609 400	425 063
Arbeidsgiveravgift	86 167	58 683
Andre lønnsrelaterte ytelser	1 275	0
Totalt	696 842	483 745

Ytelser til ledende personer og revisor	2021
Styreleder	100 000
Styreleder, frikjøp	125 000
Styremedlemmer	374 000
Revisjonshonorar, som består av:	
Revisjon	42 500
Samlet honorar til revisor	42 500

NOTE 3 - AVSKRIVNING PÅ VARIGE DRIFTSMIDLER

	Konsesjoner, patenter lisenser o.l.
Anskaffelseskost pr. 1/1	0
+ Tilgang	166 770
- Avgang	0
Anskaffelseskost pr. 31/12	166 770
Akk. av/nedskr. pr 1/1	0
+ Ordinære avskrivninger	19 470
+ Avskr. på oppskrivning	0
- Tilbakeført avskrivning	0
+ Ekstraord nedskrivninger	0
Akk. av/nedskr. pr. 31/12	19 470
Balanseført verdi pr 31/12	147 300
Prosentats for ord.avskr	20-20

NOTE 4 - ANNEN DRIFTSKOSTNAD

I denne posten ligger bl. a. utgifter i forbindelse med landsmøtet, alle landsstyremøter, arbeidsutvalgsmøter og seminarer, samt utgifter til sekretariat, juridisk bistand, trykking, data mv.

NOTE 5 - ANNEN EGENKAPITAL

	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr 1.1.	1 185 819	1 185 819
Tilført fra årsresultat	0	0
Årets underskudd	-705 866	-705 866
Andre transaksjoner:	0	0
Pr 31.12.	479 953	479 953

NOTE 6 - ANDRE FORDRINGER

	2021	2020
Andre forskuddsbetalte kostnader	0	9 698
Oppgjørskonto merverdiavgift	215 763	115 405
Sum Andre fordringer	215 763	125 103

NOTE 7 - BANKINNSKULD, KONTANTER O.L.

Skattetrekkinnskudd utgjør pr 31.12.2021 kr 46 723 og utgjorde pr 31.12.2020 kr 21 119.

REVISJONSBERETNING

PKF ReVisjon AS

Revisjon &
rådgivning

Til landsmøtet i
Utmarkskommunenes Sammenslutning

UAVHENGIG REVISORS BERETNING FOR 2021

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Utmarkskommunenes Sammenslutning som viser et underskudd på kr 705 866. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2021, og av dets resultat for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter årsmeldingen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon.

Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Tel • +47 22 78 28 00 • www.pkf.no

PKF ReVisjon AS • Sandstuveien 70, Pb. 199 Manglerud, 0612 Oslo • [Org./revisornr. 983 773 370](mailto:Org./revisornr.983773370)

Medlem av Den norske Revisorforening

PKF ReVisjon AS er medlem av PKF International Limited, et nettverk av juridisk uavhengige selskaper, og fraskriver seg ethvert ansvar for arbeid eller manglende arbeid utført av et annet individuelt selskapsmedlem eller annet selskap.

REVISJONSBERETNING

PKF ReVisjon AS

Revisjon &
rådgivning

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Oslo, 21. mars 2022

PKF REVISJON AS

Rolf Arentz-Hansen
statsautorisert revisor

BUDSJETT

	Budsjett 2023	Budsjett 2022	Regnskap 2021
DRIFTSINNEKTER			
Inntekter	5 412 800	5 125 000	5 165 780
Sum driftsinntekter	5 412 800	5 125 000	5 165 780
DRIFTSKOSTNADER			
Lønnskostnad	710 000	710 000	696 842
Annen driftskostnad	4 324 354	4 275 000	5 174 686
Sum driftskostnader	5 034 354	4 985 000	5 871 528
DRIFTSRESULTAT	378 446	140 000	(705 748)
FINANSINNEKTER OG -KOSTNADER			
Finansinntekter	5 000	5 000	4
Finanskostnader			122
Sum finansposter	5 000	5 000	(118)
RESULTAT	383 446	145 000	(705 866)

«Utmarkskommunenes Sammenslutning skal arbeide for å fremme medlemskommunenes interesser i utmarksspørsmål av enhver karakter. Utmarkskommunenes Sammenslutning skal søke å styrke det lokale selvstyret i saker om forvaltning av utmark og bedre samspillet mellom hensynet til natur- og miljøvern og lokal næringsutvikling. Utmarkskommunenes Sammenslutnings arbeid skal skje innenfor de rammer en bærekraftig utvikling og livskraftige lokalsamfunn tilsier.»

UTMARKSKOMMUNENES
SAMMENSLUTNING
USS